

Motion

1984/85: 3235

Ingrid Sundberg

Förskola för alla barn (prop. 1984/85: 209)

I proposition 1984/85: 209 föreslår föredragande statsråd att riksdagen beslutar om principen om alla barns rätt att fr. o. m. ett och ett halvt års ålder delta i kommunal förskoleverksamhet. Alla barn vars vårdnadshavare förvärvsarbetar eller studerar får rätt till plats i daghem eller familjedaghem under den tid behov av omsorg föreligger. Moderaterna har i en partimotion yrkat avslag på ovanstående princip.

Vi har under de senaste decennierna kunnat konstatera en nedgång i familjestorlekarna. Flerbarnsfamiljerna har blivit färre och många familjer har bara ett barn. För dessa barn är det särskilt värdefullt att de under några timmar kan få tillfälle till ordnad samvaro med andra barn. De öppna daghem som byggs ut i kommunerna ger föräldrar möjlighet att få vara tillsammans med barnen samtidigt som dessa får leka med andra barn. I propositionen föreslås att de barn, där inte direkt behov av omsorgsverksamhet föreligger, också skall kunna erbjudas alternativet med deltidsförskola, vilket särskilt för de större barnen kan vara att föredra.

I många kommuner är barnomsorgen otillräcklig. Väntetiderna innan barnet kan tas emot i den kommunala barnomsorgen skapar stora svårigheter för de föräldrar som efter föräldraledighet önskar återta sitt förvärvsarbete. Även om en utbyggnad över hela fältet är behövlig föreligger de mest trängande behoven på daghemssidan. Det är därför viktigt att dessa platser reserveras för de barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar såsom föreslås i propositionen.

Åtskilliga kommuner har emellertid ställts inför problem som uppkommit när en familj utökats med ännu ett barn och en förälder utnyttjar föräldraförsäkringen och stannar hemma för att vårda detta barn. Ett äldre barn som till dess haft kommunal barntillsyn på daghem får därmed möjlighet att vara hos sin familj under dagen. I åtskilliga fall har dock kommunen fortsatt att upplåta daghemsp plats till sådana barn även då inte behov av omsorg på grund av föräldrars förvärvsarbete eller studier förelegat. Därmed har ett annat barn, där sådant behov förelegat, utestängts från en önskad plats. Detta kan inte vara i överensstämmelse med tanken bakom en aktuell proposition enligt vilken klart framgår att daghem skall reserveras för barn, vilka har behov av omsorg. Riksdagen bör därför göra ett förtydligande, vilket bör kompletteras med ett uttalande om att det åligger kommunen att ordna så att ett barn som har vårdnadshavare i hemmet skall utnyttja det öppna daghemmet eller deltidsförskola men sedan ha rätt till förtur när vårdnadshavaren återupptar sitt förvärvsarbete eller stude-

rar. Även om riksdagen inte kan ålägga kommunerna att agera på särskilt sätt är det angeläget med ett uttalande så att kommunerna inte skall känna sig tvingade att fortsätta att upplåta daghemsplats åt barn där för tillfället behov av sådan inte föreligger.

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen uttalar sig för att rätten till plats på daghem och familjedaghem knyts till den tid behov av omsorg föreligger,
2. att riksdagen uttalar sig för att det åligger kommunerna att se till att barn som haft rätt till daghemsplats men som mister denna rätt då vårdnadshavare utnyttjar sin föräldraförsäkring med förtur återfår sin plats då behov av omsorg åter uppkommer.

Stockholm den 28 maj 1985

INGRID SUNDBERG (m)